

«Από το Συγκρητισμό στην Πανθρησκεία. Το Ορθόδοξο μάθημα και η ευθύνη των Θεολόγων».

Ο συμφυρμός των θρησκευτικών αντιλήψεων είναι γνωστός από την αρχαιότητα ως συγκρητισμός. Μαγικοθρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές, μυστηριακές λατρείες και εορτές, μεγαλύτερης ή μικρότερης απηχίσεως, λόγω των ιστορικών συγκυριών, συνενώνονται εκφράζοντας την άσβεστη δίψα του ανθρώπου αληθινά να επικοινωνήσει με το θείο, να στερεωθεί η ελπίδα και η παρηγοριά στην ψυχή του, να γίνει πραγματικότητα ο πόθος της λύτρωσης. Ταυτοχρόνως, όμως, επαναβεβαιώνονται τα πνευματικά αδιέξοδα στα οποία οδηγούνται οι πιστοί.

Ο συγκρητισμός συμπορεύεται με τις ειδωλολατρικές απόψεις κάθε εποχής, από τους ιστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα. Ειδωλολατρία και συγκρητισμός αλληλοπεριχωρούνται: Η μεν Ειδωλολατρία ανατροφοδοτείται από το συγκρητισμό, ενώ εκείνος οφείλει το περιεχόμενό του σ' αυτήν.

Το τοπίο ξεκαθαρίζει με την ιστορική Αυτοαποκάλυψη του Θεού, στην Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Ο Θεός αποκαλύπτεται στον Αβραάμ, στους Πατριάρχες, στον Μωσή. Δίνει συγκεκριμένες εντολές, συνάπτει αμοιβαία και οριστική συμφωνία με τον Ισραήλ, τον ελευθερώνει από την καταδυνάστευση, τον έχει ως ιδιαίτερο λαό Του και είναι ο Θεός του.¹

Στην πρώτη εντολή του Νόμου, ο Θεός διακρίνει τον εαυτό Του από τα είδωλα και απαιτεί από τον Ισραήλ να μην υπάρχουν γι' αυτόν άλλοι θεοί εκτός από Εκείνον.² Αυτή η διάκριση είναι θεμελιώδης στην Παλαιά Διαθήκη. Μάλιστα, όσες φορές ο Ισραήλ τη λησμονούσε, τον περίμεναν αφάνταστες συμφορές.

Ο Δαβίδ, στους 95^ο και 113^ο ψαλμούς,³ εξηγεί γιατί υπάρχει αυτή η απόλυτη διάκριση του Θεού από τα είδωλα: Όλοι ανεξαιρέτως οι νομιζόμενοι ως

¹ **Εξοδος 6, 6-7** «βιάδιζε, είπὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἐγὼ Κύριος καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων καὶ ρύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλην 7 καὶ λήψομαι ἐμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἐμοὶ καὶ ἔσομαι ὑμῶν Θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων».

² **Εξοδος 20, 1-5** «Καὶ ἐλάλησε Κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων· 2 ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 3 οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. 4 οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἶδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. 5 οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου»

³ **Ψαλμ. 95, 5** «ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, ὁ δὲ Κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν».

Ψαλμ. 113, 10 – 16 «μήποτε εἰπῶσι τὰ ἔθνη· ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; 11 ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ πάντα, ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησε. 12 τὰ εἶδωλα τῶν ἐθνῶν, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων· 13 στόμα ἔχουσι, καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι, καὶ οὐκ ὄψονται, 14 ὦτα ἔχουσι, καὶ οὐκ ἀκούσονται, ρῖνας ἔχουσι, καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται, 15 χεῖρας ἔχουσι, καὶ οὐ ψηλαφήσουσι, πόδας ἔχουσι καὶ οὐ περιπατήσουσιν, οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν. 16 ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς».

θεοί των εθνών είναι δαιμόνια, έργα ανθρώπινα, νεκρά. Όμοιοι μ' αυτά γίνονται όσοι πιστεύουν σ' αυτά. Ο Κύριος (αυτός που έσωσε τον Ισραήλ), είναι ο Δημιουργός του σύμπαντος κόσμου.

Ακριβώς η ίδια θέση διασαφηνίζεται στην Καινή Διαθήκη. Η Ειδωλολατρία είναι σκότος της ασύνετης καρδιάς και μωρία εκείνων που καμαρώνουν πως είναι σοφοί.⁴

«Φεύγετε μακριά από τη λατρεία των ειδώλων... Ότι θυσιάζουν οι Εθνικοί στα ιερά, το προσφέρουν στα δαιμόνια και όχι στον αληθινό Θεό και φυσικά δεν επιθυμώ για σας, να έρχεσθε σε κοινωνία με τα πονηρά πνεύματα», υπογραμμίζει ο Απόστολος των Εθνών Παύλος.⁵

Στο 4^ο βιβλίο Βασιλειών, το 5^ο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στη θεραπεία του λεπρού, Σύρου αρχιστράτηγου Ναιμάν από τον Προφήτη Ελισαίο. Ο Ναιμάν αναγνώρισε μετά τη θεραπεία του, ότι δεν υπάρχει άλλος Θεός σ' όλο τον κόσμο, παρά μόνο ο Θεός των Ισραηλιτών. Γι' αυτό ζήτησε χώμα από τη γη όπου λατρευόταν ο αληθινός Θεός, προκειμένου να χτίσει θυσιαστήριο να Τον λατρεύει στην πατρίδα του. Δήλωσε δε, ότι δεν θα προσφέρει θυσίες πλέον σ' άλλους θεούς. Αισθάνεται δε πως διαπράττει αμαρτία, και μόνο από το γεγονός, ότι θ' αναγκαστεί να συνοδεύσει τον βασιλέα της Συρίας στο ναό του θεού Ρεμμάν, και ως εκ τούτου, θα είναι υποχρεωμένος - εφόσον ο βασιλιάς θα στηρίζεται πάνω του - να προσκυνήσει, κι ο Ναιμάν, επίσης, τον ψευτοθεό. Γι' αυτό ζητά, εκ των προτέρων, να τον συγχωρήσει ο αληθινός Θεός!⁶

Αξιοθαύμαστο είναι, πώς ένας Εθνικός της προχριστιανικής εποχής δεν οδηγήθηκε στο συγκρητισμό, αλλά σε μια ξεκάθαρη, υπεύθυνη στάση πίστεως και ζωής. Ευγνωμονώντας για την ευεργεσία της θεραπείας του, φωτίστηκε η ψυχή του κι αντιλήφθηκε, ποιος είναι ο αληθινός Θεός, και ότι αποτελεί αμαρτία, αν στο ελάχιστο σχετιστεί η λατρεία Του με τη λατρεία των ειδώλων.

Ανάλογη επίγνωση έχουν, επίσης, οι πρώην μάγοι, που προσέρχονται στο Χριστιανισμό ομολογώντας τον αληθινό Θεό. Κάινε τα μαγικά τους σύνεργα, συνειδητοποιώντας ότι είναι τα όργανα της δαιμονικής πλάνης.

⁴ **Ρωμ. 1, 21-23** «έσκοτίσθη ἡ ἀσύνητος αὐτῶν καρδιά· 22 φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν».

⁵ **Α΄ Κορ. 10, 14 και 20** «ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας... ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι».

⁶ **Δ΄ Βασιλειών 5, 15 - 18** «καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἑλισαίῃ αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν· ἰδοὺ δὴ ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἔστι Θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι ἄλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ νῦν λαβὲ τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου. 16 καὶ εἶπεν Ἑλισαίῃ· ζῆ Κύριος, ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι· καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἠπειθήσε. 17 καὶ εἶπε Ναιμάν· καὶ εἰ μή, δοθῆτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος ζεῦγος ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δούλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυσιάσμα θεοῖς ἑτέροις, ἀλλ' ἢ τῷ Κυρίῳ μόνῳ· 18 καὶ ἰλάσεται Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ρεμμάν προσκυνῆσαι ἐκεῖ καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ρεμμάν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ρεμμάν, καὶ ἰλάσεται δὴ Κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ».

Εμείς σήμερα, μετά την Ενανθρώπηση του Υιού του Θεού, μετά τους ποταμούς αιμάτων εκατομμυρίων αγίων Μαρτύρων, βαπτισμένοι και μυρωμένοι, ενώ ρέει στις φλέβες μας το πανάγιο Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας, πώς συμβαίνει και αμβλύνεται αυτή η διάκριση της μοναδικότητας του Θεού, καθώς και η πεποίθηση της εν Χριστώ και εν τη Εκκλησία σωτηρίας, ώστε να διακυβεύουμε τη σχέση μας μαζί Του;

Πώς είναι δυνατόν στο όνομα του σεβασμού της ετερότητας να μη σεβόμαστε πρώτα και κύρια την ετερότητα του Ζωοδότη μας, άνευ του οποίου εμείς θα ήμασταν ανύπαρκτοι; Πώς είναι δυνατόν τον μόνο αναμάρτητο και εκ νεκρών αναστάντα Ιησού Χριστό να τον αξιολογούμε ως δάσκαλο πλάι στον Μωάμεθ, τον Κομφούκιο, το Βούδα;⁷

Είναι δυνατόν να παρουσιάσουμε στους μαθητές μας την Αγία Τριάδα, που δημιουργήσε εκ του μηδενός τα σύμπαντα, ως μια υπόθεση που αφορά τους Χριστιανούς, όπως ο Αλλάχ αφορά τους Μουσουλμάνους, ο Κρίσνα τους Ινδουιστές... ως να είναι ο Θεός στοιχείο εκάστου πολιτισμού; Μ' αυτήν τη θεώρηση οι μαθητές οδηγούνται, μέσα από το μάθημα των Θρησκευτικών, αβίαστα στο συμπέρασμα, ότι ο Θεός είναι ανθρώπινη επινόηση και άρα ουσιαστικά ανύπαρκτος...

Πώς είναι δυνατόν, να παρουσιάσουμε τους ναούς των θρησκειών⁸ ή τις απεικονίσεις των θεών τους⁹ - όπως, το ναό των ποντικών ή των φιδιών ή των ελεφάντων ή των πιθήκων ή του λευκού αλόγου ή της κίτρινης χελώνας, ή της αιμοσταγούς Κάλι ή του Σίβα κ.α. θεών, με τις ερωτικές διαστροφές τους, σε κολλάζ μαζί με το ναό, όπου υμνείται ο πανάγιος Τριαδικός Θεός; Αυτά που απέρριψε ένας Εθνικός προ Χριστού, εμείς ως Χριστιανοί τα θεωρούμε σύγχρονη παιδαγωγική προσέγγιση;

Πώς ν' αναφερθούμε στα ιερά βιβλία των θρησκειών¹⁰ - δηλ. τις μυθικές αφηγήσεις για τους θεούς, τις μαγικές επικλήσεις προς τα δαιμόνια, τις δεισιδαιμονίες που εγκλώβισαν στο φόβο και την αμαρτία εκατομμύρια ανθρώπων, παράλληλα με την Αγία Γραφή που φωτίζει, απελευθερώνει, αγιάζει και αναφέρεται σε ιστορικά πρόσωπα και γεγονότα;

Πώς να τοποθετήσουμε τους Αγίους, που έγιναν «ναοί του Αγίου Πνεύματος», με τους υπηρέτες της δαιμονικής λατρείας;¹¹ (Βλ. ο πατήρ Πορφύριος στην ίδια θεματική ενότητα με το Δαλάι Λάμα).¹²

Πώς να παρουσιάσουμε τις Δεσποτικές,¹³ τις Θεομητορικές εορτές ή τις εορτές των Αγίων, που λειτουργούν ως πρότυπα μίμησης για μας, πλάι στα

⁷ Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου Αθήνα 2011. σ. 48

⁸ Ο.π. σ. 38, 42, 89

⁹ Ο.π. σ. 76

¹⁰ Ο.π. σ. 37, 44, 49

¹¹ Ο.π. σ. 57

¹² Ο.π. σ. 91

¹³ Ο.π. σ. 32

μαγικοϋρησκευτικά πανηγύρια, τις ταντρικές ιεροτελεστίες, τις κτηνοβασίες και τις αιματηρές θυσίες ανθρώπων και ζώων προς τιμήν των θεοτήτων, ως παρόμοιες θρησκευτικές εκδηλώσεις;¹⁴

Και όμως όλα αυτά συνδυάζονται στο σκεπτικό της Νέας Εποχής. Εκεί αντιστρέφονται η κοινή λογική και οι ισχύουσες αξίες και απαξίες. Με την προοπτική του παγκόσμιου ελέγχου ευνοούνται αφενός η ποδηγέτηση της κοινής γνώμης και αφετέρου η δημιουργία χαοτικών συνθηκών στην καθημερινή συνεννόηση και προοπτική.

Στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής η Νέα Εποχή προσεταιρίστηκε τις συγκρητιστικές δοξασίες και τους σκοπούς της Θεοσοφίας, όπως περιγράφονται στα κείμενα της Αλίκης Μπέηλυ και του Θεοσοφικού κινήματος, με στόχο την επικράτηση ενός πανθρησκειακού μορφώματος, το οποίο θα προκύπτει από το αυθαίρετο συνονθύλευμα ιδεών των επικρατέστερων θρησκειών του κόσμου και θα υπηρετεί, από τη σκοπιά του, τα σχέδια της Νέας Τάξης Πραγμάτων για τον 21^ο αιώνα.

Βασικό σχέδιο αυτής της παγκόσμιας δικτατορίας είναι να χάσει ο άνθρωπος το κριτήριο της αλήθειας - τι σημαίνει η απόλυτη αναφορά σ' αυτήν - ν' αμβλυνθούν οι πνευματικές του αντιστάσεις, να παραιτηθεί απ' αυτές, οπότε να επιτευχθεί ευκολότερα η μαζοποίηση, η ομογενοποίηση και η δουλοποίησή του. Αντιλαμβάνεται κανείς, ποια ευθύνη ενώπιον Θεού και ανθρώπων έχουν όσοι την υπηρετήσουν και μάλιστα, αν πρόκειται για Ορθόδοξους Θεολόγους κληρικούς ή λαϊκούς.

Ας θυμηθούμε τα χρόνια της Δικτατορίας του 1967 στην Ελλάδα. Πόσοι τότε καλοπροαίρετοι Χριστιανοί, λαϊκοί και κάποιοι κληρικοί πίστεψαν στο σύνθημά της «Ελλάς - Ελλήνων - Χριστιανών» και την στήριξαν. Όταν το καθεστώς έπεσε, συμπαρέσυρε στην πτώση του και τις αξίες τις οποίες είχε καπηλευτεί. Πόση ντροπή και διασυρμός για όσους το είχαν εμπιστευτεί.

Σήμερα επιδιώκεται ν' απλώσει τα πλοκάμια της η χειρότερη δικτατορία όλων των εποχών. Όμοια κι αυτή επιστρατεύει τους εργάτες της με υποσχέσεις... Πόση ντροπή για όσους την πιστέψουν και την υπηρετήσουν.

Το κύριο πεδίο καλλιέργειας των ιδεών της Νέας Εποχής, πάγια, είναι το σχολείο. Όσον αφορά το στόχο της «Συγκριτικής ή Παγκόσμιας Θρησκείας»¹⁵ οι σημερινοί μαθητές και αυριανοί πολίτες της θεωρείται αναγκαίο να ενστερνιστούν τις πανθρησκειακές ιδέες, το δε μάθημα των Θρησκευτικών, αλλάζοντας τον προσανατολισμό του, από Ορθόδοξο σε θρησκευολογικό, να συνεισφέρει τα μέγιστα...

Με τα ως άνω δεδομένα, η διδασκαλία της θρησκευολογίας, ενώ εμφανίζεται ως η ισότιμη και αμερόληπτη παρουσίαση των θρησκειών, που

¹⁴ Ο.π. σ. 36, 41, 59

¹⁵ Αλίκη Μπέηλυ, Τα προβλήματα της ανθρωπότητας, κεφ. Στ' Το πρόβλημα των Εκκλησιών, σ. 190, 205-206 κ.α.

σέβεται την ετερότητα, τελικά αποτελεί πεδίο εγκληματικής αυθαιρεσίας και κορυφαίας ασέβειας προς την ετερότητα, διότι όχι μόνο δεν υπηρετεί αληθινά τα πανανθρώπινα αιτήματα για την ειρήνη και τη συναδέλφωση των λαών, αλλά εν τέλει στρέφεται εναντίον τους. Διότι η θρησκευολογία δημιουργεί πνευματική σύγχυση, εφόσον ούτε ποιος είναι ο Θεός διακρίνει, ούτε αν ο άνθρωπος είναι δυνατόν ν' αποκτήσει μια αληθινή, σωτήρια, σχέση μαζί Του, ούτε τα πάθη εξαλείφει, ενώ επιπλέον παραδίδει το ανθρώπινο πρόσωπο στην εκμετάλλευση και στην εξαφάνιση. Είναι γνωστό σ' εμάς τι συμβαίνει με την ευημερία μιας χώρας: Όταν δεν βασίζεται στα πραγματικά δεδομένα της οικονομίας του τόπου, αλλά σε δανεικό χρήμα είναι επίπλαστη, και αντί για την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου κυοφορεί δεινά και απελπισία.

Έχει δει το φως της δημοσιότητας, ότι στο βιβλίο των Θρησκευτικών που διδάσκονται οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί μαθητές της Α' Λυκείου, οι Μάρτυρες του Ιεχωβά και οι Μασόνοι απαίτησαν τα αντίστοιχα κεφάλαια να περιλαμβάνουν τις δικές τους θέσεις. Είναι ορατό ότι η απαίτηση αυτή θα γενικευτεί, οπότε το μάθημα των Θρησκευτικών, ως θρησκευολογία, θα γίνει το εφαλτήριο των αιρετικών και παραθρησκευτικών ομάδων της Νέας Εποχής, αφού δεν θα υπάρχει το δικό του Ορθόδοξο στίγμα ως σημείο αναφοράς. Άλλωστε τραγικό είναι ότι θα κληθούν να διδάξουν τις πρακτικές και τα οράματα της Νέας Εποχής Ορθόδοξοι δάσκαλοι και Θεολόγοι, οι οποίοι θα τρέφουν την ψευδαίσθηση, ότι έτσι υπηρετούν τον πλουραλισμό και την ετερότητα... Μη γένοιτο.

Γίνεται κατανοητός ο παραλογισμός που βιώνουμε αυτές τις ημέρες: Από τη μια πλευρά η Δικαιοσύνη αποφαινεται ομόφωνα και τελεσίδικα το αυτονόητο - ότι οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί αρμόζει να διδάσκονται το Ορθόδοξο μάθημα - και από την άλλη μερικοί Θεολόγοι - προκειμένου να έχουν ερείσματα για την προώθηση ενός θρησκευολογικού μαθήματος - είτε σοφίζονται ότι οι εν λόγω μαθητές είναι δυνατόν να προβάλλουν λόγους θρησκευτικής συνείδησης έναντι του Ορθόδοξου μαθήματος, είτε ισχυρίζονται ότι το μάθημα - που διακρίνει τον Ιησού Χριστό ως τον Θεάνθρωπο και Σωτήρα του κόσμου - είναι κατηχητικό, αποκλειστικό, μονοφωνικό, οπότε στη σύγχρονη «πολυπολιτισμική», λογική αρμόζει ν' αποκτήσει άλλον προσανατολισμό, που να ταιριάζει στο σεβασμό της ετερότητας και στη βιωματική διδασκαλία των άλλων θρησκειών.

Ας προβληματιστούν οι αγαπητοί συνάδελφοι, με αφορμή το παράδειγμα του Σύρου Ναιμάν: Ο Θεός ευεργέτησε τον αλλοεθνή και αλλόδοξο Ναιμάν και φυσικά σεβάστηκε απόλυτα την ελευθερία του να σκεφτεί το ποιος είναι ο αληθινός Θεός. Ο δε Ναιμάν, βιώνοντας, με φυσικό τρόπο, την ευεργεσία του Θεού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αρμόζει σ' Αυτόν η αποκλειστική λατρεία. Άραγε, έγινε μισαλλόδοξος ή μονοφωνικός, επειδή διέκρινε ότι είναι αμαρτία και μόνο που θα παρευρεθεί στο ναό του Ρεμμάν, αναγκαστικά ως υπηρέτης του βασιλιά; Σύμφωνα με τη λογική των συντακτών του Νέου Προγράμματος

Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου, δεν πρέπει να προβάλλεται μια θρησκεία, γιατί είναι δηλωτικό μονοφωνίας...

Όμως η αποκλειστική λατρεία του Τριαδικού Θεού - όπως άλλωστε το γνωρίζουν οι εν λόγω συντάκτες - δε σχετίζεται με τη μισαλλοδοξία, τη μονοφωνία ή τη μεροληψία, αλλά με το γεγονός της μοναδικότητας της ίδιας της θεϊκής Του φύσεως, όπως αποκαλύφθηκε ιστορικά διά του ενανθρωπήσαντος και εκ νεκρών αναστάντος Ιησού Χριστού. Αυτός απέδειξε ότι είναι ο μοναδικός Θεάνθρωπος και Σωτήρας του κόσμου. Η αλήθεια αυτή αφορά το πρόσωπο Εκείνου, και βέβαια δεν μπορεί από κανέναν ν' ακυρωθεί. Όταν, λοιπόν, διαστρέφεται η αλήθεια, αποδεικνύεται ότι ο στόχος δεν είναι ο σεβασμός της ετερότητας, αλλά το πρόσωπο του Χριστού να πάψει να θεωρείται μοναδικό, ενώ αυτό το ανοσιούργημα ενδύεται τον μανδύα της σύγχρονης παιδαγωγικής σκέψης. Στώμεν καλώς, στώμεν μετά φόβου...

Είναι φοβερό, οι εγκύκλιοι που προέβλεπαν την απαλλαγή Ορθόδοξων μαθητών από το μάθημα των Θρησκευτικών για λόγους συνειδήσεως πόσο ευτελισμό του μαθήματος προκάλεσαν πανελληνίως, αλλά και των μαθητών και των γονέων τους, οι οποίοι όντας Χριστιανοί Ορθόδοξοι κατάντησαν για μια φθηνή, πρόσκαιρη εξυπηρέτηση να υπογράψουν ψευδώς ότι έχουν λόγους συνειδήσεως με το Ορθόδοξο μάθημα. Πόσα σοφίσματα επιστρατεύθηκαν, για να μη γίνει η προσφυγή στη Δικαιοσύνη, πόση αναστάτωση δημιούργησε το εν λόγω Πρόγραμμα Σπουδών, πόσοι Επίσκοποι, ιερείς, μοναχοί, Πανεπιστημιακοί καθηγητές και Θεολόγοι καθηγητές, πόσοι Δικαστικοί, ακόμη και Βουλευτές ζήτησαν την απόσυρσή του... Κι όμως, στην πρόσφατη εγκύκλιο, πάλι δίνεται η δυνατότητα απαλλαγής για λόγους θρησκευτικής συνειδήσεως, πάλι αφήνεται το παράθυρο για τη μετατροπή του Ορθόδοξου μαθήματος σε θρησκευσιολογικό. Είναι πασιφανές, ότι παρανόμως και εκ προμελέτης, αγνοείται η απόφαση 115/2012 του Διοικητικού Εφετείου Χανίων ή διαδίδεται το ψεύδος, πως αυτή ισχύει μόνο για τα Χανιά, ακριβώς επειδή επιδιώκεται η μη επίλυση του θέματος υπέρ του Ορθόδοξου μαθήματος.

Είναι ανόητο και παραπλανητικό το επιχείρημα, ότι «η κατήχηση είναι ευθύνη της Εκκλησίας και όχι της Πολιτείας, γι' αυτό παρέχεται από ιερείς και όχι από επιστήμονες της Θεολογίας». Κατ' αρχήν, η ευθύνη της Πολιτείας να διδάσκεται ο Ορθόδοξος μαθητής το Ορθόδοξο μάθημα, δεν αφορά την κατήχηση, αλλά το διεθνώς αναγνωρισμένο δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν τη μόρφωση, διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές τους πεποιθήσεις.¹⁶

Έπειτα, από πού προκύπτει, ότι όσοι είναι ιερείς της Εκκλησίας δεν είναι επιστήμονες της Θεολογίας ή ότι οι επιστήμονες της Θεολογίας δεν αρμόζει να

¹⁶ Άρθρο 13 §1 και 16§2 του Συντάγματος / Διεθνής Σύμβαση της Ρώμης 4ης Νοεμβρίου 1950 / Άρθρο 2 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ / Άρθρο 18 §4 ΔΣΑΠΔ

είναι ιερείς της Εκκλησίας; Και εν τέλει ποιοι είναι οι «επιστήμονες της Θεολογίας»; Οι πτυχιούχοι των Θεολογικών σχολών; Οι Μαθητές του Κυρίου μας, οι άγιοι ασκητές και μάρτυρες, οι θεοφόροι Πατέρες «τα μυρίπνοα άνθη του παραδείσου, τα πάγχρυσα στόματα του Λόγου»¹⁷ που μας παρέδωσαν το μυστήριο της Θεολογίας δεν είναι οι κατ' εξοχήν επιστήμονες της Θεολογίας;

Έχουμε ευθύνη και φυσικά είναι ανακόλουθο αν αποδεχτούμε, ότι οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί μαθητές άλλη διδασκαλία θα διδάσκονται την ώρα των Θρησκευτικών στο σχολείο και άλλη από την Εκκλησία τους, γιατί εμείς οι Θεολόγοι είμαστε υπάλληλοι του Υπουργείου Παιδείας. Πώς είναι αποδεκτό εμείς, που μας γέννησε η Εκκλησία διά των αγίων Μυστηρίων της, να διδάσκουμε άλλες διδασκαλίες, ξένες προς Εκείνον, που έγινε σαν κι εμάς, για να γίνουμε κι εμείς σαν κι Αυτόν;

Πώς είναι δυνατόν, να μην αξιολογούμε την ύψιστη τιμή της καθομοίωσης μ' Εκείνον και να υποτιμούμε το ύψιστο δώρημα, φθάνοντας να υπολογίζουμε, ποιο κόμμα θα βγει στην εξουσία - ώστε να προσανατολίσουμε το μάθημα ανάλογα - με το ψευδοεπιχείρημα ότι αλλιώς θα το χάσουμε; Αλήθεια, είναι άλλο το πρόσωπο και η διδασκαλία του Κυρίου μας αν βγει το α' ή β' κόμμα; Ποιος μας ζωοποιεί; Ποιος συντηρεί τα σύμπαντα; Ποιος φωτίζει και αγιάζει τον κόσμο; Είναι το μάθημα δικό μας; ...

Στην Κρήτη έχουμε την εξαιρετική ευλογία, να φυλάσσεται η Τιμία Κάρα του αγίου Αποστόλου Τίτου, πρώτου Επισκόπου Κρήτης, στον ομώνυμο ναό του στο Ηράκλειο. Σκέπτομαι και ρωτώ τον Άγιο: Αλήθεια, όταν ήρθες στην Κρήτη, σ' ένα χώρο Εθνικών, μια τέτοια συμπεριφορά Χριστιανών ευλόγησες και μάλιστα Θεολόγων Καθηγητών; Την ίδια ερώτηση απευθύνω, στον Απόστολο των Εθνών Παύλο, στους Ευαγγελιστές Λουκά και Ιωάννη το Θεολόγο, στον Απόστολο Ανδρέα τον Πρωτόκλητο, στον Τιμόθεο και τον Σίλα, που μόχθησαν για να μεταδώσουν το ευαγγέλιο του Χριστού στην Ελλάδα. Την ίδια ερώτηση σκέπτομαι για τον εαυτό μου, κι αν θέλετε σκεφτείτε κι εσείς στα μύχια της ψυχής σας, ενώπιον του καρδιογνώστη Κυρίου μας, στην κρίση του οποίου θα καταλήξουμε...

Νιώθω, πώς αν μας έστελνε μια επιστολή ο Απόστολος Παύλος, θα μας έγραφε:

«Θαυμάζω ότι ούτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ τaráσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ». Γλ 1, 6-7

«Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελείσθε; τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ». Γλ 3, 1-4

¹⁷ Ποίημα του Γεωργίου Νικομηδείας, Ψάλλεται σε ήχο πλάγιο του τετάρτου την Κυριακή των Αγίων και Θεοφόρων 318 Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου

Απορώ, πώς τόσο γρήγορα απομακρύνεστε από το Θεό, που σας κάλεσε με τη Χάρη του Χριστού, κι ακολουθείτε ένα άλλο ευαγγέλιο! Δεν υπάρχει όμως άλλο ευαγγέλιο. Υπάρχουν μόνο μερικοί που σας αναστατώνουν και θέλουν να διαστρεβλώσουν το ευαγγέλιο του Χριστού.

Ανόητοι Γαλάτες, ποιος σας μάτιασε και δεν πιστεύετε στην αλήθεια, εσείς, μπροστά στα μάτια των οποίων ζωγράφισα με το κήρυγμά μου τόσο ζωντανά τον Ιησού Χριστό σταυρωμένο;... Τόσο ανόητοι είστε! Αρχίσατε με την εμπειρία του Αγίου Πνεύματος. Πώς τώρα καταλήγετε να εμπιστεύεστε σ' ανθρώπινες δυνάμεις; Όλες οι εμπειρίες σας πήγαν χαμένες; Ελπίζω να μην πήγαν χαμένες.

Ποια τέλος πάντων αρμόζει να είναι τα χαρακτηριστικά του Ορθόδοξου μαθήματος στο σχολείο του σήμερα; Η ύλη έχει καθοριστεί από τα Αναλυτικά Προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο και ισχύει. Αυτό που θεωρούμε σημαντικό, είναι στα νέα βιβλία να περιοριστεί η ανάλυση εκάστου θέματος στα πλέον ουσιώδη σημεία, τα οποία να παρουσιάζονται συνοπτικά. Η ανάλυση να συνοδεύεται με οπτικοακουστικό υλικό και προτάσεις δραστηριοτήτων. Να υπάρχει χώρος και χρόνος οι μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος να εκφράζουν τον δικό τους προβληματισμό, να ερευνούν, να εμβαθύνουν και να μην χάνονται στο πλήθος των πληροφοριών.

Υπό την σκιά του Νέου Προγράμματος Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου, αναγκαζόμαστε να τονίσουμε τα αυτονόητα: Το μάθημα των Θρησκευτικών καλείται να έχει Ορθόδοξο προσανατολισμό - συμβατό με τα δόγματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας - και να μην συσκοτίζει τη διάκριση της αλήθειας, χάριν του ψευτοσεβασμού της ετερότητας. Να είναι ανοικτό στην τέχνη, στην επιστημονική και τεχνολογική πληροφόρηση, να στηρίζει τις ανθρώπινες αξίες, να διαφυλάσσει και να προάγει τον πολιτισμό. Να αφήνει επαρκή χώρο στην αντικειμενική αναφορά των θρησκευμάτων, χωρίς να μετατρέπεται σε χώρο φιλοξενίας των πρακτικών τους. Να σέβεται απολύτως, το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας των μη Ορθοδόξων και αλλοθρήσκων το οποίο, άλλωστε, είναι αναγνωρισμένο από διεθνείς συμβάσεις.